

Література

1. Агропродовольчий розвиток України в контексті забезпечення продовольчої безпеки. – К.: Ін-т екон. та прогноз. НАН України, 2014. – 456с.
2. Геєць В. Соціоекономічна модернізація аграрного сектору України (концептуальні положення) / В. Геєць, В. Юрчишин, О. Бородіна, І. Прокопа // Економіка України. – 2011. – №12. – С. 4-14.
3. Гайдуцький П. І. Структурні перекоси і ризики кризи в АПК / П. І. Гайдуцький // Економіка АПК. – 2014. – № 7 – С. 38.
4. Лупенко Ю.О. Результати і проблеми реформування сільського господарства України / Ю.О. Лупенко, П.Т. Саблук, В.Я. Месель-Веселяк, М.М. Федоров // Економіка АПК. – 2014. – № 7. – С. 26-38.
5. Мартусенко І.В., Погріщук Б.В. Регіональна економіка: Підручник / І.В. Мартусенко, Б.В. Погріщук. – Тернопіль: Крок, 2015. – 626 с.
6. Пасхавер Б.Й. Аграрний сегмент національного багатства / Б.Й. Пасхавер // Економіка України. – 2013. – № 1. – С. 50-58.
7. Саблук П.Т. Глобалізація і продовольство : моногр. / П.Т. Саблук, О.Г. Білорус, В.І. Власов. – К. : ННЦ ІАЕ, 2008. – 630 с.
8. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

Петро Пуцентейло

Тернопільський національний економічний університет

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ

Орієнтація економічних реформ на відновлення виробництва, його оновлення і подальше вимагає пильної уваги до аналізу й оцінки наявного виробничого потенціалу, обґрунтування потреб в інвестиціях та аналізі ефективності різних інвестиційних проектів, ретельному порівнянні витрат і отриманих результатів, тобто визначає затребуваність інноваційно-інвестиційного, виробничого і функціонально-вартісного аналізу. Все це передбачає подальший розвиток методів аналізу, визначає необхідність формування та перевірку на практиці нових методик аналізу, котрі є адекватними вимогам ринкової економіки.

Система аналітичного забезпечення як інструмент управління повинна супроводжувати процес прийняття управлінського рішення. Потреба в комплексній діагностиці обумовлена властивістю адитивності інформації. Об'єкт, що містить в собі більше інформації, відповідно має більше зв'язків між

своїми елементами і з навколишнім середовищем, більш високоорганізованими. Все це зумовлює синергетичний ефект інформаційної забезпеченості управління у здатності підвищувати ефективність діяльності підприємства.

Економічний аналіз є невід'ємною частиною і універсальним методом, який використовується у всіх науках, об'єктом вивчення яких є економіка – від економічної теорії, що виявляє макроекономічні закономірності розвитку суспільства, до економіки підприємства, де економічний аналіз розглядається як серцевина пізнання, відображаючи факти господарського життя.

Ефективність за економічним змістом і способи розрахунку показників є динамічною характеристикою діяльності підприємства, тому оцінка має цільовий характер. Тому модель аналізу повинна відображати характеристики, що є достатніми за кількістю й доречними за якістю з метою управління.

Методика аналізу економічного потенціалу підприємства має бути представлена такими етапами: підготовчим, інформаційним, аналітичним і заключним.

Удосконалення аналітичного забезпечення управління підприємством передбачає:

- вибір оціночних індикаторів цільової спрямованості моделі управління підприємством та визначення їх інформаційного наповнення;
- розширення аналітичного забезпечення управлінського процесу за рахунок вдосконалення інформаційних потоків фінансового і управлінського обліку, фінансової та управлінської звітності;
- розрахунок оціночних індикаторів цільової спрямованості моделі управління підприємством;
- порівняльна характеристика аналітичного забезпечення управління діючими обліково-аналітичними системами підприємств для їх функціонування в системі кластеру;
- обліково-аналітичне забезпечення управління внаслідок впровадження рекомендацій щодо його вдосконалення;
- моделювання оціночних індикаторів фінансового стану підприємства з метою ефективного управління.

Дотримання вище наведених напрямів удосконалення аналітичного забезпечення управління і його інформаційний супровід забезпечує зростання ринкової вартості підприємства, підвищення ефективності управління власним капіталом, активізацію темпів економічного розвитку та інші показники, що формують рівень капіталізації і прибутковості підприємства. Тобто, чим більшим є розмір власного капіталу підприємства, тим вищим є стан інформації, необхідної для прийняття фінансових рішень.

Розширення аналітичного забезпечення управлінського процесу за рахунок вдосконалення інформаційних потоків фінансового та управлінського обліку і

фінансової звітності – це процес безперервного цілеспрямованого збору відповідних інформативних даних, необхідних для розрахунку оціночних індикаторів цільової спрямованості моделі управління підприємством. У зв'язку з цим доцільно максимально розширити межі фінансового обліку та фінансової звітності в інтересах управління, а потім перейти до побудови управлінського обліку та звітності. Їх формат може бути представлений як додаток до форматів фінансового обліку та фінансової звітності або визначатися як самостійний напрям формування обліково-аналітичної інформації в інтересах управління підприємством.

Отже, вихідні дані і результати аналізу функціонування підприємства здійснюють свій вираз через систему показників і параметрів, що описують суб'єкт управління. Показники відображають кількісну сутність об'єкта дослідження, параметри – її якісні характеристики. Успішність реалізації аналітичних досліджень системи управління залежить не тільки від методології, але і від якості інформаційного та організаційного забезпечення. Виявлено, що необхідна для аналізу інформація носить обліковий, плановий, організаційно-розпорядчий, проектний, нормативний, оціночний і правовий характер, збирається всередині і ззовні підприємства.

Сніжана Радик

Тернопільський національний економічний університет

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

На даному етапі економічного розвитку України однією із важливих детермінант економічного зростання та досягнення конкурентних переваг кожного агропромислового підприємства є стратегічний менеджмент. Він покликаний мотивувати, регулювати, контролювати роботу будь-якого підприємства. Проте, слід зауважити, що його існування неможливе без тісного взаємозв'язку з обліком. Адже саме на основі облікових даних і будується майбутня стратегія бізнесу. Не є виключенням і агробізнес, специфіка якого зумовила перехід обліку, зокрема управлінського обліку, на якісно новий рівень.

На нашу думку, найбільш повним є визначення системи стратегічного управлінського обліку, запропоноване економістом Д.А. Волошиним. Під системою стратегічного управлінського обліку на підприємстві слід розуміти спостереження, оцінку, реєстрацію, вимірювання, обробку, систематизацію та передачу інформації переважно про витрати і результати господарської